

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu**, se sídlem Brno, Cejl 866/50a, zastoupený JUDr. Petrou Humlíčkovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Praha 1, Štěpánská 640/45, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Brno, Žerotínovo náměstí 449/3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 5. 3. 2020, č. j. 30 A 31/2020-32,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Mikulov, odboru stavebního a životního prostředí (dále jen „stavební úřad“), ze dne 11. 9. 2018, č. 494/2018, č. j. MUMI 18034090, sp. zn. STU/9043/2010/ALEL, rozhodl stavební úřad na základě žádosti Ředitelství silnic a dálnic ČR, státní příspěvkové organizace, o umístění stavby: „*Rychlostní silnice R52, stavba 5206 Perná - st. hranice ČR/Rakousko*“ - zúžená na úsek projektového staničení km 34,555 - km 38,445 na konkrétních (v rozhodnutí vyjmenovaných) pozemcích v k. ú. Mikulov na Moravě. K odvolání účastníků územního řízení žalovaný rozhodnutím ze dne 3. 12. 2019, č. j. JMK 172852/2019, územní rozhodnutí stavebního úřadu částečně změnil, odvolání žalobce zamítl a ve zbytku územní rozhodnutí potvrdil.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), který usnesením označeným v návěti rozhodl o postoupení věci Krajskému soudu v Ostravě. Krajský soud v odůvodnění uvedl že, z textu územního rozhodnutí je patrné, že řízení o záměru žadatele, Ředitelství silnic a dálnic ČR, bylo zahájeno podáním ze dne 25. 2. 2010, tj. v době platnosti a účinnosti zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní infrastruktury (dále jen „zákon č. 416/2009 Sb.“). Z tohoto důvodu stavební úřad vedl řízení „v režimu opory v ustanovení § 1 odst. 2 a násl. zákona č. 416/2009 Sb.“. Krajský soud poukázal též na to, že „označení kategorie rychlostní komunikace R52 přešlo po novele zákona č. 13/1997 Sb. na označení kategorie dálnice (2. třídy); nově lze tedy daný záměr označit za stavbu dálnice D52“, jak je uvedeno na str. 4 až 5 územního rozhodnutí. Dospěl proto k závěru, že žalobou je napadeno rozhodnutí, kterým se umísťuje stavba dopravní infrastruktury podle § 1 odst. 2 písm. a) zákona č. 416/2009 Sb. Místně příslušným soudem k projednání a rozhodnutí věci je proto podle § 7 odst. 4 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) Krajský soud v Ostravě.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl usnesení krajského soudu kasační stížností odvolávající se na důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Namítá, že v posuzované věci se sice jednalo o umístění v zákoně definované liniové stavby, zákon č. 416/2009 Sb. však nebylo možné aplikovat, neboť ze správního řízení prokazatelně nevyplývalo, že probíhá podle uvedeného zákona. Použití zákona č. 416/2009 Sb., a z toho vyplývající příslušnost Krajského soudu v Ostravě, by měly být patrné například ze žádosti žadatele (Ředitelství silnic a dálnic ČR), z oznámení stavebního úřadu o zahájení řízení, z jasné deklarace v rozhodnutí stavebního úřadu či odvolacího orgánu, či z poučení stavebního úřadu a odvolacího orgánu. Stavební úřad ve svém rozhodnutí ze dne 11. 9. 2018 odkazuje na zákon č. 416/2009 Sb. zhruba 287krát, to však stěžovatel pokládá za irelevantní. K tomu odkázal na řadu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, z nichž vyplývá, že pokud ve správním řízení nelze nikde nezpochybnitelně doložit, že probíhá podle zákona č. 416/2009 Sb., nemůže tomuto zákonu podléhat ani soudní řízení včetně zkrácené lhůty pro podání žaloby. Stěžovatel proto žádá, aby Nejvyšší správní soud konstatoval, že k projednání věci vedené u krajského soudu pod sp. zn. 30 A 31/2020 je příslušný Krajský soud v Brně.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že zákon č. 416/2009 Sb. neukládá žadateli povinnost uvést v žádosti, že na ni dopadá tento zákon. Nadto v době zahájení územního řízení, tj. ke dni 25. 2. 2010, zákon č. 416/2009 Sb. v § 2 odst. 1 ještě neobsahoval povinnost informovat účastníky řízení o tom, že se na řízení tento zákon vztahuje. Povinnost informovat účastníky o použití zákona č. 416/2009 Sb. byla do tohoto zákona vložena až novelou provedenou zákonem č. 225/2017 Sb., účinnou od 1. 1. 2018; přitom dle přechodných ustanovení se má řízení dokončit podle dosavadních právních předpisů. Citovaný zákon ve znění účinném do 30. 9. 2011 pak ani neměl přímý dopad na postup v samotném územním řízení, promítal se teprve v řízení stavebním. Správní orgány rovněž nemají ve svých rozhodnutích povinnost odůvodnit, že územní řízení probíhalo podle zákona č. 416/2009 Sb. Judikatura Nejvyššího správního soudu, na kterou odkazoval stěžovatel, není přílehlavá na projednávanou věc. Odkazovaná rozhodnutí se ve většině případů netýkala problematiky příslušnosti Krajského soudu v Ostravě, v jednom případě se pak jednalo o stavbu, na niž se s ohledem na svoji časovou působnost zákon č. 416/2009

pokračování

Sb. vůbec nemohl vztahovat. Žalovaný také nesouhlasí s požadavkem stěžovatele nahradit mu náklady řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla podána proti usnesení krajského soudu, na které žalovaný nemohl mít žádný vliv.

[5] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2 věty první s. ř. s.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] Nejvyšší správní soud předesílá, že skutkově i právně obdobnými případy na půdorysu totožných kasačních námitek se ve své judikatuře již zabýval, a to v rozsudcích ze dne 16. 4. 2020, č. j. 6 As 30/2020-31, ze dne 28. 4. 2020, č. j. 9 As 58/2020-38, ze dne 4. 5. 2020, č. j. 10 As 78/2020-29, a ze dne 14. 5. 2020, č. j. 7 As 64/2020-32. Ve všech těchto případech se jednalo o kasační stížnosti dalších účastníků téhož územního řízení podané proti usnesení o postoupení věci Krajskému soudu v Ostravě. Tyto kasační stížnosti byly shora citovanými rozsudky shledány nedůvodné; od tam vyslovených závěrů nemá třetí senát důvodu se odchýlit, proto z nich i v tomto rozhodnutí vychází.

[8] Podle § 1 odst. 2 písm. a) zákona č. 416/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů, se dopravní infrastrukturou pro účely tohoto zákona rozumí *stavby dálnic nebo silnic I. třídy nebo stavby s nimi související*.

[9] Podle § 7 odst. 4 s. ř. s. platí, že *k řízení o žalobě proti rozhodnutí, kterým se umísťuje nebo povoluje stavba dopravní infrastruktury podle § 1 odst. 2 písm. a) nebo b) zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury, ve znění pozdějších předpisů, je příslušný Krajský soud v Ostravě. O těchto žalobách vede řízení specializovaný senát*.

[10] Z gramatického výkladu § 7 odst. 4 s. ř. s. vyplývá, že výlučná místní příslušnost Krajského soudu v Ostravě je dána pouze v případě žalob proti rozhodnutím, která byla vydána ve správním řízení, v němž byl aplikován zákon č. 416/2009 Sb. Podstatná pro určení místní příslušnosti podle tohoto ustanovení je tak okolnost, zda správní řízení o umístění či povolení zde vymezených staveb probíhalo podle tohoto zákona, nikoli okolnost, zda řízení o žalobě bylo zahájeno za účinnosti uvedeného ustanovení s. ř. s. (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2019, č. j. Nad 79/2019-68, či ze dne 21. 6. 2019, č. j. Nad 88/2019-75). V citovaných usneseních dospěl kasační soud rovněž k závěru, že zákonodárce svěřil specializovanému senátu Krajského soudu v Ostravě příslušnost k rozhodování pouze o omezeném a přesně definovaném okruhu staveb a současně omezil výlučnou místní příslušnost jen na ta řízení o žalobách, která míří proti rozhodnutím vydaným ve správním řízení, na něž se zákon č. 416/2009 Sb. vztahuje. V rozsudku ze dne 25. 6. 2015, č. j. 1 As 13/2015-295, Nejvyšší správní soud zdůraznil, že „pokud se působnost zákona o urychlení výstavby vztahuje na příslušné správní řízení, musí tato skutečnost vyjít najevo ve správním řízení, resp. musí být zřejmá ze správního rozhodnutí. Není přípustné, aby jeho působnost na dané řízení vyšla najevo až v okamžiku soudního přezkumu“.

[11] V projednávané věci stěžovatel zpochybňuje, že v průběhu správního řízení vyšlo najevo, že správní orgány postupují podle zákona č. 416/2009 Sb. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že územní řízení bylo zahájeno dne 25. 2. 2010, tedy za účinnosti citovaného zákona. Skutečnost, že se zákon č. 416/2009 Sb. na předmětné územní řízení vztahuje, pak lze bezpochyby vyvodit minimálně z toho, že například na stranách 153, 154 či 158 územního rozhodnutí je uvedeno, že řízení je vedeno v režimu zákona č. 416/2009 Sb. Přinejmenším od vydání územního rozhodnutí si tak stěžovatel mohl být vědom, že územní řízení probíhá podle tohoto zákona. Argumentace stěžovatele je proto nedůvodná.

[12] Argumentace týkající se informační povinnosti správních orgánů a povinnosti žadatele uvést v žádosti, že podléhá režimu zákona č. 416/2009 Sb., je z hlediska samotného určení místní příslušnosti krajského soudu irelevantní; tyto námitky mohou být posouzeny teprve v rámci věcného posouzení žaloby. Podmínky místní příslušnosti přitom z logiky věci musí být posuzovány na počátku soudního řízení, neboť směřují k určení soudu, který se má žalobou věcně zabývat; jejich splnění se tedy nemůže zpětně odvíjet od posouzení důvodnosti žaloby. V této souvislosti lze dodat, že podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu ani v soudním řízení správním nepředstavuje nesplnění podmínky místní příslušnosti vadu řízení, která by způsobovala zmatečnost soudního řízení a nezákonnost soudního rozhodnutí; tento nedostatek je zhojen, pokud již soud začal jednat ve věci samé (v podrobnostech srov. bod [13] rozsudku č. j. 6 As 30/2020-31).

[13] Krajský soud tedy nepochybil, dospěl-li k závěru, že k projednání věci je místně příslušný Krajský soud v Ostravě, a pokud tomuto soudu věc postoupil. Nejvyšší správní soud proto v souladu s § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

[14] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení o kasační stížnosti úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů tohoto řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 17. prosince 2020

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu